

**Analiza stanu gospodarki odpadami
komunalnymi na terenie Gminy
Mrągowo za 2023 r.**

Mrągowo, kwiecień 2024 r.

Roczna analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi sporządzona jest zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt 10 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1469 ze zm.). Analizy dokonuje się w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.

Niniejsze opracowanie sporządzono na podstawie sprawozdań złożonych przez podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, podmiot prowadzący punkt selektywnej zbiórki odpadów komunalnych, rocznego sprawozdania Wójta z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi oraz innych dostępnych danych mających wpływ na koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie gminy Mrągowo.

Zgodnie z art. 9tb ww. ustawy analiza obejmuje w szczególności:

- a) możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania,
- b) potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi,
- c) koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych,
- d) liczbę mieszkańców,
- e) liczbę właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12,
- f) ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy,
- g) ilość zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych odbieranych z terenu gminy oraz powstających z przetwarzania odpadów komunalnych pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania.

Zasady funkcjonowania systemu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Mrągowo określają szczegółowo akty prawa miejscowego, w tym:

- w sprawie regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Mrągowo,
- w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości na terenie Gminy Mrągowo i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczaną przez właściciela opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi,
- w sprawie wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości zamieszkałych, niezamieszkałych położonych na terenie Gminy Mrągowo oraz nieruchomości, na których znajduje się domek letniskowy lub innych nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe

- w sprawie terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi,
- w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki tej opłaty i stawki opłaty za pojemnik o określonej pojemności,
- w sprawie zwolnienia w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym na terenie Gminy Mrągowo,
- w sprawie uchwalenia ryczałtowej stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi za rok od domku letniskowego na nieruchomości lub od innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno-wypoczynkowe,
- w sprawie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości niezamieszkałych przez mieszkańców, na których powstają odpady komunalne na terenie Gminy Mrągowo.

Do zadań własnych gminy należy między innymi zajmowanie się sprawami unieszkodliwiania odpadów komunalnych. Szczegółowe ujęcie zadań własnych gminy w tym zakresie, określone jest w przepisach ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach.

Zasady funkcjonowania systemu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Mrągowo w 2023 roku nie uległy zmianie w stosunku do lat ubiegłych. Gmina Mrągowo zorganizowała odbiór, transport i zagospodarowanie odpadów komunalnych ze wszystkich nieruchomości położonych na jej terenie, poprzez udzielenie zamówienia publicznego

W 2023 r. usługę w zakresie odbioru, transportu i zagospodarowania odpadów komunalnych realizowała firma **Remondis Warmia-Mazury Sp. z o.o. z siedzibą w Olsztynie, ul. Partyzantów 3, 10-522 Olsztyn** przy cenach jednostkowych 361,44 zł/Mg za odbiór odpadów zmieszanych i 1012,68 zł/Mg za odbiór odpadów selektywnych.

Zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, właściciel nieruchomości zobowiązany jest do wyposażenia nieruchomości w pojemniki na odpady zmieszane jak również na odpady selektywne. W Regulaminie utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Mrągowo uchwalane zostało, że odpady komunalne mogły być gromadzone w pojemnikach o pojemności 60l, 110l, 120l, 240l, 1100l i 7000. Właściciele nieruchomości zobowiązani są do pozbywania się zmieszanych odpadów komunalnych w sposób obejmujący gromadzenie odpadów w pojemnikach i przekazywanie ich przedsiębiorcy wskazanemu przez gminę.

Do selektywnej zbiórki odpadów można również stosować worki o pojemności 80l, 120l. Worki takie w odpowiednich ilościach i kolorach zapewnia wykonawca usługi.

Odpady selektywne zbierane są także w dużych pojemnikach do segregacji odpadów tzw. „dzwonach”. Dzwony są usytuowane w określonych punktach na terenie gminy, głównie w dużych skupiskach mieszkańców (tereny wspólnot mieszkaniowych, zabudowa osiedlowa).

Właściciele nieruchomości, mogli pozbywać się bezpośrednio z terenu nieruchomości selektywnie zebranych odpadów w sposób obejmujący:

- gromadzenie i przekazywanie odpadów z papieru i tektury, odpadów opakowaniowych z tektury i papieru w jednym pojemniku lub worku koloru niebieskiego,
- gromadzenie i przekazywanie opakowań z tworzyw sztucznych, metali oraz odpadów opakowaniowych z metali, tworzyw sztucznych i opakowań wielomateriałowych w jednym pojemniku lub worku koloru żółtego,
- gromadzenie i przekazywanie odpadów ze szkła, odpadów opakowaniowych ze szkła w jednym pojemniku lub worku koloru zielonego,
- gromadzenie i przekazywanie popiołu z palenisk domowych (wystudzonych) w pojemniku lub worku koloru białego,
- kompostowanie odpadów bio (odpadów zielonych, bioodpadów) w przydomowych kompostowniach, w przypadku braku takiej możliwości ich gromadzenie i przekazywanie w worku koloru brązowego,
- wystawianie odpadów wielkogabarytowych i zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego przed posesję w terminach podanych w harmonogramie. W 2023 roku zostały zorganizowane dwie mobilne zbiórki ww. odpadów, w miesiącu marcu i we wrześniu,
- odpady budowlane i rozbiórkowe z gospodarstw domowych, pochodzące z remontów i innych robót budowlanych wykonywanych we własnym zakresie należało zbierać selektywnie w pojemniku udostępnionym przez przedsiębiorcę i oznakowanym numerem odpowiadającym właścicielowi, na którego żądanie pojemnik zostanie ustawiony i odebrany. Firma wywozowa odbierała selektywnie zebrany odpad budowlany w ilości nie większej niż 1 tona rocznie od gospodarstwa domowego,
- zużyte baterie i akumulatory małogabarytowe, inne niż przemysłowe i samochodowe należało umieszczać w odpowiednio oznaczonych pojemnikach zlokalizowanych w budynkach użyteczności publicznej lub oświatowych lub przekazywać bezpośrednio do punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych,
- przeterminowane leki należało umieszczać w odpowiednio oznakowanych pojemnikach zlokalizowanych w aptekach i placówkach służby zdrowia lub przekazywać bezpośrednio do punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych,
- chemikalia, odpady niekwalifikujące się do odpadów medycznych powstałe w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igieł i strzykawek należało przekazywać bezpośrednio do punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych,
- odpady tekstyliów i odzieży należało przekazać bezpośrednio do punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych,
- zużyte opony należało pozostawić w stacjach demontażu pojazdów i warsztatach

wulkanizacyjnych lub przekazywać bezpośrednio do punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych.

Odbiór odpadów wielkogabarytowych oraz zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, odpadów remontowo-budowlanych oraz odpadów niebezpiecznych wytworzonych przez właścicieli nieruchomości niezamieszkałych wyłączony jest z gminnego systemu odbioru odpadów. Właściciele ww. nieruchomości zobowiązani są do pozbywania się tych odpadów poprzez zawarcie indywidualnej umowy zawartej pomiędzy właścicielem nieruchomości a przedsiębiorcą wpisanym do rejestru działalności regulowanej.

Do obowiązków gmin należy także organizacja PSZOK-u czyli Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych. Mieszkańcy gminy mogą tam dostarczać wszystkie odpady zbierane selektywnie. PSZOK dla mieszkańców naszej gminy zlokalizowany był i w dalszym ciągu jest przy Stacji Przeladunkowej w miejscowości Polska Wieś 24A . Za organizację i prowadzenie PSZOK odpowiedzialny był Zakład Gospodarki Odpadami Komunalnymi Sp. z o.o. w Olsztynie, który jest spółką 37 gmin.

W PSZOK-u przyjmowane były wszystkie odpady zbierane selektywnie, pochodzące wyłącznie z gospodarstw domowych, nieodpłatnie po okazaniu dokumentu potwierdzającego miejsce zamieszkania (np. dowód osobisty, potwierdzenie dokonania opłat za odpady).

W 2023 roku do Punktu oddano 75,015 Mg odpadów, przy czym 32,28 Mg to odpady z budowy i remontów.

W Punkcie Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych mieszkańcy Gminy Mrągowo mogli dawać:

- papier,
- tworzywa sztuczne
- odpady opakowaniowe wielomateriałowe,
- metal,
- szkło,
- bioodpady,
- meble i inne odpady wielkogabarytowe,
- zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
- odpady budowlane i rozbiórkowe,
- odpady niebezpieczne,
- przeterminowane leki i chemikalia,
- zużyte baterie i akumulatory,
- zużyte opony,
- popiół,

- odpady z tekstyliów i odzieży,
- odpady niekwalifikujące się do odpadów medycznych powstałych w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji
prowadzenie monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igieł i strzykawek.

Częstotliwość odbioru odpadów:

W roku 2023 odpady komunalne odbierane były z częstotliwością:

L.p.	Rodzaj odpadów komunalnych	Nieruchomości zamieszkałe zabudowa jednorodzinna zabudowa wielorodzinna	Nieruchomości niezamieszkałe (np. zakłady usługowe, produkcyjne, hotele, pensjonaty, budynki użyteczności publicznej, placówki oświatowe, cmentarze, plaże, boiska ogrody działkowe oraz domki letniskowe i inne nieruchomości wykorzystywane na cele rekreacyjno-wypoczynkowe)
1	Niesegregowane (zmieszane odpady komunalne)	Zabudowa jednorodzinna – co najmniej raz na dwa tygodnie Zabudowa wielorodzinna co najmniej raz na tydzień	Co najmniej raz na dwa tygodnie, dopuszcza się jednorazowy dodatkowy odbiór, po zgłoszeniu właściciela nieruchomości, zgodnie ze wskazaniem w deklaracji złożonej przez właściciela
2	Metale, tworzywa sztuczne, opakowania z metali, tworzywa sztucznych, opakowania wielomateriałowe	Co najmniej raz na dwa tygodnie	Co najmniej raz na dwa tygodnie dopuszcza się odbiór jeden raz na miesiąc, zgodnie ze wskazaniem w deklaracji złożonej przez właściciela nieruchomości
3	Papier, tektura i opakowania z papieru i tektury		
4	Szkło i opakowania ze szkła		
5	Popiół z palenisk domowych	Co najmniej raz na dwa tygodnie Co najmniej raz na miesiąc (w okresie od 01 maja do 30 września)	
6	Biodpady	co najmniej raz na dwa tygodnie (biodpady ogrodowe tylko w okresie od 01 kwietnia do 30 listopada) dodatkowo w styczniu i lutym zbierane będą choinki	co najmniej raz na dwa tygodnie (biodpady ogrodowe tylko w okresie od 01 kwietnia do 30 listopada)
7	Odpady wielkogabarytowe, zużyte opony	Dwa razy do roku (w okresie od 01 marca do 30 listopada), po uprzednim zgłoszeniu do Urzędu Gminy Mrągowo	-
8	Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny	Dwa razy do roku (w okresie od 01 marca do 30 listopada) po uprzednim zgłoszeniu do Urzędu Gminy Mrągowo	-
9	Odpady budowlane i rozbiórkowe z	Pojemnik ustawiony na żądanie właściciela,	-

	gospodarstw domowych	w ilości nie większej niż 1 tona rocznie od nieruchomości, po uzgodnieniu z przedsiębiorcą odbierającym odpady komunalne	
	Kosze uliczne Tereny przeznaczone do użytku publicznego		Co najmniej raz na dwa tygodnie

Stawki za odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych

Zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi w przypadku nieruchomości zamieszkałej stanowi iloczyn ustalonej stawki oraz:

- liczby mieszkańców zamieszkujących daną nieruchomość, lub
- ilości zużytej wody z danej nieruchomości, lub
- powierzchni lokalu mieszkalnego.

W Gminie Mrągowo została przyjęta metoda od liczby mieszkańców zamieszkujących daną nieruchomość. W związku z tym opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi na tego typu nieruchomościach stanowiła iloczyn liczby mieszkańców zamieszkujących daną nieruchomość oraz stawki opłaty, ustalonej aktem prawa miejscowego.

Stawka tej opłaty w 2023 roku nie uległa zmianie w stosunku do roku poprzedniego i wynosiła 30 zł za jeden miesiąc od mieszkańca. Jeżeli właściciel nieruchomości nie wypełniał obowiązku zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny, obowiązywała go stawka opłaty podwyższonej w wynosi 90 zł za jeden miesiąc od mieszkańca.

W przypadku nieruchomości niezamieszkałej, opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi stanowi iloczyn zadeklarowanej liczby pojemników z odpadami powstającymi na danej nieruchomości oraz stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, o czym stanowi art. 6j ust. 3 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

Stawka opłaty w 2023 roku za każdorazowe opróżnienie pojemnik lub worka o określonej pojemności dla właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne wynosiła:

Pojemność pojemnika na odpady	W przypadku zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny (stawka za 1 pojemnik)	W przypadku nie spełnienia obowiązku zbierania odpadów w sposób selektywny (stawka opłaty podwyższonej za 1 pojemnik)
60 l	12,40 zł	37,20 zł
80l	16,60 zł	49,80 zł
110 l	22,80 zł	68,40 zł
120 l	24,90 zł	74,70 zł
240 l	49,80 zł	149,40 zł

11001	228,60 zł	685,80 zł
15001	311,80 zł	935,40 zł
70001	1455,20 zł	4365,60 zł

W przypadku domku letniskowego na nieruchomości lub innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno-wypoczynkowe na 2023 rok ustalono nowa ryczałtową stawkę opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w wysokości 224,00 zł za rok. Jeżeli właściciel nieruchomości nie wypełniał obowiązku zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny, obowiązywała go stawka opłaty podwyższonej w wysokości 672 zł rocznie.

Liczba mieszkańców

Nadzień 31.12.2023 r. liczba mieszkańców łącznie z zameldowanymi czasowo wynosiła:

- wynosiła 7914 osób,
- systemem objęto 6258 osoby (tworzące 2473 gospodarstwa domowe)
- złożono 2251 deklaracji
- wszystkie zadeklarowane gospodarstwa segregują odpady

Na bieżąco prowadzone były działania mające na celu weryfikację danych zawartych w deklaracjach i sprawdzanie ich ze stanem faktycznym, poprzez wezwania właścicieli nieruchomości do złożenie nowej deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, dokonania jej zmiany lub udzielenia wyjaśnień o stanie faktycznym.

Liczba nieruchomości niezamieszkałych

Liczba nieruchomości niezamieszkałych, w tym domków letniskowych na nieruchomości lub innych nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe objętych systemem gospodarowania odpadami na dzień 31.12.2023 r. wynosiła 238.

Natomiast liczba wszystkich punktów adresowych wg złożonych deklaracji, z których odbierane były odpady na moment największego ich wytwarzania (t.j. na dzień 31.07.2023 r.) to 337 nieruchomości (czyli łącznie z podmiotami prowadzącymi sezonową działalność agroturystyczną).

Liczba nieruchomości niezamieszkałych w ciągu roku ulegała zmianie ze względu na sezonowy charakter prowadzonych działalności np. działalność agroturystyczna, sezonowe miejsca noclegowe, nieruchomości wykorzystywane na cele rekreacyjno-wypoczynkowe czy inne np. ogrody działkowe.

Ilość odpadów komunalnych wytworzonych na terenie Gminy Mrągowo w 2023 roku

Odpady komunalne zgodnie z ustawą z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach to odpady powstające w gospodarstwach domowych oraz odpady pochodzące od innych wytwórców odpadów, które ze względu na swój charakter i skład są podobne do odpadów z gospodarstw domowych. Są to przede wszystkim niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne i odpady selektywnie zebrane z gospodarstw domowych, w tym papier i tektura, szkło, metale, tworzywa sztuczne, bioodpady, drewno, tekstylia, opakowania, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, zużyte baterie i akumulatory oraz odpady wielkogabarytowe, w tym materace i meble, oraz ze źródeł innych niż gospodarstwa domowe, jeżeli odpady te są podobne pod względem charakteru i składu do odpadów z gospodarstw domowych. Do odpadów komunalnych nie zalicza się odpadów z produkcji, rolnictwa, leśnictwa, rybołówstwa, zbiorników bezodpływowych, sieci kanalizacyjnej oraz z oczyszczalni ścieków, w tym osadów ściekowych, pojazdów wycofanych z eksploatacji oraz odpadów budowlanych i rozbiórkowych.

Na podstawie danych zawartych w sprawozdaniach podmiotów odbierających odpady komunalne od właścicieli nieruchomości oraz danych o ilości odpadów dostarczanych przez mieszkańców gminy do Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów (PSZOK), odebrano z terenu nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych ogółem 2433,545 Mg odpadów tj.:

- 1458,14 Mg zmieszanych niesegregowanych odpadów komunalnych, co stanowi 59,92% wszystkich odpadów

- 975,11 Mg selektywnie zebranych odpadów komunalnych, co stanowi 40,08% wszystkich odpadów

Poniższa tabela przedstawia wszystkie odebrane odpady z terenu całej Gminy według poszczególnych frakcji w latach 2022 -2023:

Kod odpadów	Rodzaj odpadów	Masa odebranych odpadów komunalnych [Mg] w 2022 roku	Masa odebranych odpadów komunalnych [Mg] w 2023 r.	Masa odebranych odpadów komunalnych [Mg] w 2023 r. w PSZOK	Ogółem masa odebranych odpadów komunalnych [Mg] w Gminie w 2023 roku
15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	0,36			0,36
15 01 07	Opakowania ze szkła	215,20	176,64		176,64
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	172,43	137,76		137,76
20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	1497,23	1458,14		1458,14
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	91,78	54,40	22,72	77,12
20 01 39	Tworzywa sztuczne	201,61	205,66	0,12	205,78
20 01 99	Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny	78,28	82,52		82,52
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 200121, 200123 i 200135	6,82	2,35	1,08	3,43
20 01 35*	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż	3,46	2,325	0,84	3,165

	wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki				
20 01 23*	Urządzenia zawierające freony	7,48	7,965	0,86	8,825
20 01 21*	Lampy fluorescencyjne i inne odpady zawierające rtęć			0,021	0,021
20 01 26*	Oleje i tłuszcze inne niż wymienione w 20 01 25			0,06	0,06
20 01 32	Leki inne niż wymienione w 20 01 31			0,004	0,004
20 01 33*	Baterie i akumulatory łącznie z bateriami i akumulatorami wymienionymi w 16 06 01, 16 06 02 lub 16 06 03 oraz niesortowane baterie i akumulatory zawierające te baterie			0,003	0,003
20 01 28	Farby, tusze, farby drukarskie, kleje, lepiszcze i żywice inne niż wymienione w 20 01 27	0,105		0,652	0,652
16 01 03	Zużyte opony	11,38	13,26	2,18	15,44
20 01 01	Papier i tektura	10,1	8,74	1,655	10,395
20 01 11	Tekstyliia	2,06		0,20	0,2
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	100,98	114,58	12,34	126,92
Razem		2399,275	2264,34	42,735	2307,075
17 01 01	Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	90,54	35,07		35,07
17 02 03	Tworzywa sztuczne	1,24		1,98	1,98
17 03 80	Odpadowa papa	5,70	1,72	2,32	4,04
17 09 04	Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 041, 17 09 02 i 17 09 03	68,54	2,12	27,32	29,44
17 01 07	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 08	56,33	55,28	0,66	55,94
Razem		222,35	94,19	32,28	126,47
		2621,625	2358,53	75,015	2433,545

Zmieszane odpady komunalne w roku 2023 o łącznej masie 1458,14 Mg zostały przekazane zgodnie z zapisami Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami do Instalacji Przetwarzania Odpadów ZGOK Sp. z o.o., ul. Lubelska 53, 10-410 Olsztyn, gdzie zostały przetworzone na biopaliwo.

Odpady ulegające biodegradacji (zielone) w 2023 roku o łącznie masie 126,92 Mg zostały przekazane do Instalacji Przetwarzania Odpadów ZGOK Sp. z o.o. oraz do innych instalacji wskazanych w WPGO tj. Dbaj Marta Prychodko ul. Polna 25C, 12-140 Świętajno

Opady zbierane selektywnie (za wyjątkiem odpadów z budowy i remontów) o łącznej masie 848,935 Mg zostały przekazane do Instalacji Przetwarzania Odpadów ZGOK Sp. z o.o. oraz do innych instalacji wskazanych ofercie przetargowej podmiotu realizującego usługę odbioru odpadów komunalnych.

Możliwość przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania.

Na terenie Gminy Mrągowo nie ma możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych. Sejmik Województwa Warmińsko-Mazurskiego uchwałą Nr XXIII/523/16 z dnia 28.12.2016 r. uchwalił Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Warmińsko - Mazurskiego na lata 2016-2022. WPGO podzielił nasze województwo na pięć Regionów (Północny, Zachodni, Centralny, Północno-Wschodni, Wschodni). Gmina Mrągowo wchodzi w skład Regionu Centralnego, który obejmuje 37 gmin środkowej części województwa warmińsko-mazurskiego, położonych w obrębie 8 powiatów.

W regionie tym, w ramach zawartej umowy wykonawczej przez 37 gmin, utworzony został Zakład Gospodarki Odpadami Komunalnymi Sp. z o.o. w Olsztynie, który zrealizował projekt: System zagospodarowania odpadów komunalnych w Olsztynie. Budowa Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów. W wyniku realizacji projektu powstała Regionalna Instalacja Przetwarzania Odpadów Komunalnych - instalacja mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów Olsztynie oraz Stacje Przeładunkowe m.in. w Polskiej Wsi. Obecnie zmiany w przepisach prawnych zlikwidowały regionalne instalacje co skutkuje tym, że nie ma wymogu prawnego aby odpady zmieszane trafiały do instalacji ZGOK Sp. z o.o. Niemniej umowa wykonawcza zobowiązuje Gminę Mrągowo do przekazywania wytworzonych na swoim terenie zmieszanych odpadów komunalnych do wybudowanej wspólnie z innymi gminami instalacji ZGOK Sp. z o.o. w Olsztynie.

Wszystkie zmieszane odpady komunalne przekazywane były do Stacji Przeładunkowej w miejscowości Polska Wieś k/Mrągowo, wchodzącej w skład instalacji w Olsztynie na ul. Lubelskiej 53. Tam odpady poddane zostały zagospodarowaniu w inny sposób niż składowanie (proces D13 czyli sporządzenie mieszanki lub mieszanie przed poddaniem odpadów któremukolwiek z procesów wymienionych w pozycjach D1-D12).

W roku 2023 w ramach funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami, z terenu Gminy Mrągowo zebrano 1458,14 Mg zmieszanych odpadów komunalnych o kodzie 20 03 01.

Cena zagospodarowania 1 Mg zmieszanych odpadów komunalnych utrzymała się na poziomie z 2022 roku i wynosiła 669,60 zł brutto. Całkowity koszt zagospodarowania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, które trafiły do Zakładu Gospodarki Odpadami Komunalnymi Sp. z o.o. w Olsztynie oraz innych selektywnie zebranych i dostarczonych bezpośrednio przez mieszkańców naszej Gminy do PSZOK-u w Polskiej Wsi za okres od 01.01.2023

do 31.12.2023 rok wyniósł **1 064 548,61 zł.**

Z przetwarzania odpadów komunalnych nie powstały pozostałości z sortowania, które przeznaczono do składowania. Nie pojawiły się także pozostałości, po mechanicznej obróbce odpadów o kodzie 20 03 01, które w 2023 roku przekazano do składowania w procesie D5.

Bioodpady w ilości 126,92 Mg zostały poddane procesowi recyklingu i odzysku w instalacji DBAJ Marta Prychodko ul. Polna 25C, 12-140 Świątajno.

Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi.

W 2023 roku w ramach zadań inwestycyjnych związanych z gospodarowaniem odpadami komunalnymi zakupiono:

- 24 szt. koszty do segregacji śmieci o poj. 60l na potrzeby szkół podstawowych w Gminie Mrągowo.

- urządzenie do kopertowania - kopertownica HEFTER Si1050 model Premium, w celu usprawnienia prac administracyjno-biurowych związanych z obsługą systemu gospodarki odpadami komunalnymi

Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1.

W analizowanym roku nie wystąpiła potrzeba podjęcia przez gminę działań na rzecz zorganizowania odbioru odpadów komunalnych za właściciela nieruchomości w drodze decyzji administracyjnej.

Wymagane do osiągnięcia wskaźniki wynikające z gospodarowania odpadami komunalnymi w 2023 roku

Ograniczenie masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania:

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia 2017 r. w sprawie poziomów ograniczenia składowania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji (DZ.U. z 2017 r., poz. 2412), określa poziomy ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 roku. Poziom, którego gminy nie mogą w 2023 roku, jak wynika z niżej przedstawionej tabeli przekroczyć wynosi **35,00%**

Poziomy w latach 2017-2020

Rok	2017	2018	2019	2020-do dnia 16 lipca
Poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania, które gmina jest obowiązana osiągnąć w poszczególnych latach [%]	45	40	40	35

Gmina Mrągowo za 2023 rok osiągnęła wymagany wskaźnik w wysokości **0,0 %**. (poziom osiągnięty)

Poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych – czyli stosunek masy odpadów komunalnych przygotowanych do ponownego użycia i poddanych recyklingowi do masy wytworzonych odpadów komunalnych.

Zgodnie z ustawą z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, gminy są obowiązane osiągnąć poziomy przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych w wysokości określonej w poniższej tabeli:

	Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia														
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035 i za każdy kolejny rok
Odpady komunalne ¹⁾	20%	25%	35%	45%	55%	56%	57%	58%	59%	60%	61%	62%	63%	64%	65%

1) Poziomy są liczone łącznie dla wszystkich odpadów komunalnych poddanych recyklingowi

Osiągnięty przez Gminę Mrągowo w 2023 roku poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów komunalnych wyniósł 30,43% (poziom nieosiągnięty).

Poziomy składowania odpadów komunalnych – czyli stosunek masy odpadów komunalnych i odpadów pochodzących z przetwarzania odpadów komunalnych przekazanych do składowania do masy wytworzonych odpadów komunalnych. Gminy są obowiązane nie przekraczać poziomu składowania w wysokości 30% wagowo - za każdy rok w latach 2025-2029.

Osiągnięty przez Gminę Mrągowo w 2023 roku poziom składowania odpadów komunalnych wyniósł 1,23 % (poziom nieprzekroczony).

Osiągane wskaźniki są obliczane na podstawie sprawozdań otrzymywanych od firm odbierających od właścicieli nieruchomości odpady komunalne.

Finansowanie obsługi systemu gospodarki odpadami

Rozliczenie za okres od 01.01.2023 r. do 31.12.2023 r.

I . Dochody na dzień 31.12.2023 r. wyniosły : 2 802 095, 67 zł

- 1) Opłata wniesiona przez właścicieli nieruchomości - 2 773 822,73 zł
- 2) Przychody pośrednie - 28 272,94 zł
(odsetki od zaległości podatkowych i koszty wystanych upomnień)

II. Wydatki i na dzień 31.12.2023 r. wyniosły : 2 595 803,10 zł w tym:

- 1) Odbiór, transport i zagospodarowanie odpadów komunalnych : 2 432 835,46 zł
 - a) Odbiór, transport i zagospodarowanie - 1 138 549,91 zł
(REMONDIS Warmia-mazury Sp. z o.o.)
 - b) Zagospodarowanie odpadów - 1 294 285,55 zł
(ZGOK Sp. z o.o. Olsztyn)
- 2) Koszty administracyjne i techniczne: 162 967,64 zł w tym:
 - a) wynagrodzenie pracowników z pochodnymi -
 - b) szkolenia pracowników, delegacje pracownicze
 - c) programy komputerowe, opieka autorska –
 - d) koszty eksploatacyjne -

(materiały biurowe, tonery, usługi pocztowe, telefoniczne, ksero, inne)
zakup materiałów i wyposażenia (kosze)
 - e) koszty działań informacyjno-edukacyjnych -
 - f) inne opłaty i koszty –

III. Różnica: 206 292,57 zł

Podsumowanie

Dokonując podsumowania efektów funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w 2023 r. należy stwierdzić:

- 1) Wykonawca usługi komunalnej - firma Remondis Warmia-Mazury Sp. z o.o. z siedzibą w Olsztynie poprawnie wywiązywała się z warunków zawartych w umowie w zakresie odbioru, transportu i zagospodarowania odpadów komunalnych. Niestety pomimo obowiązku z wynikającego z zawartej umowy, firmie nie udało się osiągnąć wymaganego przepisami prawa, wskaźnika ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych .
- 2) Zgodnie z umową wykonawcą zawartą z Zakładem Gospodarki Odpadami Komunalnymi Sp. z o. o w Olsztynie (RIPOK), w 2023 r. wszystkie zmieszane odpady komunalne z terenu Gminy Mrągowo przekazywane były za pośrednictwem Stacji Przeladunkowej w miejscowości Polska do instalacji w Olsztynie. Odpady selektywnie zebrane, firma odbierająca odpady, zagospodarowywała bezpośrednio lub za pośrednictwem innego zbierającego odpady, w instalacji odzysku i unieszkodliwiania odpadów, zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami, określoną w ustawie z

dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach lub zagospodarowywała w inny sposób zgodny z przepisami w tym zakresie.

- 3) Ilość wytwarzanych odpadów przez mieszkańców Gminy (za wyjątkiem odpadów remontowo-budowlanych) w roku 2023 w stosunku do roku poprzedniego nieznacznie zmalała o około 4% i kształtuje się na poziomie 2 307,075 Mg.
- 4) Mieszkańcy Gminy stale wykorzystują możliwość oddania odpadów wielkogabarytowych oraz zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego w ramach gminnych zbiórek tych odpadów (dwa razy w roku), w 2023 roku w stosunku do 2022 roku nastąpił spadek ilości odebranych odpadów o 19 %.
- 5) Gmina Mrągowo w 2023 roku osiągnęła następujące wskaźniki:
 - ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji - przekazywanych do składowania – 0,00 % (poziom osiągnięty)
 - przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych – 29,49 % (poziom nieosiągnięty),
 - składowania odpadów komunalnych - 0,84 % (poziom nieprzekroczony)
- 6) W 2023 roku Gmina Mrągowo nie osiągnęła wskaźnika recyklingu. Trzeba zaznaczyć , że nie będzie to możliwe nawet w sytuacji, kiedy selektywnie zbierze się wszystkie odpady frakcji surowcowych i podda się je w 100% recyklingowi. Firma odbierająca odpady, zamiast oddać surowce wtórne (przede wszystkim tworzywa sztuczne, szkło) bezpośrednio do recyklerów, oddaje je do instalacji ZGOK Sp. z o.o. w Olsztynie. Instalacja ma bardzo mały odzysk odpadów surowców wtórnych, w większości powstaje z nich paliwo alternatywne. Niestety, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, powstałe paliwo alternatywne nie może stanowić masy odpadów poddanych recyklingowi.

Z tego też powodu tak trudno jest osiągnąć wymagany poziom odzysku. Gminy już teraz ratują się zwiększoną zbiórką odpadów biodegradowalnych (zielonych), które można doliczyć do recyklingu i odpadami bio, przetwarzanymi w przydomowych kompostownikach. Należy przypuszczać, że gminy pomimo należytej staranności w prowadzeniu selektywnej zbiórki odpadów u źródła, zbiórce odpadów biodegradowalnych lub ich przetwarzaniu w przydomowych kompostownikach, nie są w stanie osiągnąć wymaganych prawem poziomów odzysku odpadów. Poziomy te z roku na rok są trudniejsze do osiągnięcia. Obecnie gminy są obowiązane osiągnąć poziomy przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych w wysokości minimum 35% za rok 2023, 45%, za rok 2024, zaś za rok 2025 wymagany poziom wzrośnie aż do 55%, a od roku 2035 i każdy kolejny w wysokości 65%.

Oczywiści mamy świadomość, że odpady zielone i ulegające biodegradacji, stanowiące znaczący udział w strumieniu odpadów komunalnych, powinny wytyczać główny kierunek działań w drodze do osiągnięcia poziomów na wszystkich szczeblach, ale bez wdrożenia systemowych zmian w gospodarce odpadami lub zmiany sposobu wyliczenia wskaźnika, gminy będą miały w dalszym ciągu problem z osiągnięciem poziomu, w wysokości wymaganej przepisami prawa.

- 7) Gmina Mrągowo za 2023 rok osiągnęła dodatni bilans finansowy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi. System finansowy gospodarki odpadami zamknął się w roku 2023 plusem 206 292,57 zł. Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 13 września 1966 roku środki pochodzące z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, które nie zostały wykorzystane w poprzednim roku budżetowym, gmina wykorzystuje na pokrycie kosztów funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi roku bieżącego. Dlatego też są nie planowane podwyżki stawek opłat w 2024 roku..
- 8) Należy podkreślić, że mieszkańcy gminy, starają się we własnym zakresie zagospodarowywać bioodpady powstające na nieruchomości, poprzez ich kompostowanie (przetwarzanie) w przydomowym kompostowniku. Uzyskany kompost czyli materiał pofermentacyjny, produkt (a nie odpad) można zaliczyć jako poddany recyklingowi. Jest wykorzystywany na powierzchni ziemi i przynosi korzyści rolnictwu, a także prowadzi do prawy stanu środowiska. Praktyka ta w znacznym stopniu stanowi kolejny czynnik pomocny przy osiągnięciu przez gminę poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych. W 2023 roku ilość odpadów BIO przetworzonych w przydomowych kompostownikach wyniosła 289,96 Mg.
- 9) Dla Gminy Mrągowo priorytetową kwestią związaną z gospodarowaniem odpadami jest w dalszym ciągu uświadomienie mieszkańców Gminy w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi w celu ograniczenia ilości wytwarzanych odpadów, poprzez zachęcenie do tworzenia przydomowych kompostowników na bioodpady oraz właściwe sortowanie odpadów komunalnych, a to wszystko w celu osiągnięcia poziomów odzysku i recyklingu.

Sporządziła :

Joanna Gajo

Mrągowo 25.04.2024 r.